Súd:	Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka:	1C/197/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7609214137
Dátum vydania rozhodnutia:	16. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jana Gargulová
ECLI:	ECLI:SK:OSSN:2012:7609214137.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, v konaní pred samosudkyňou JUDr. Janou Gargulovou, v právnej veci žalobcu U. Q., T.. X. XX. XXXX, U. H. C. C. Č.. X, W., zastúpeného JUDr. Františkom Pitoňákom, advokátom, Štefánikovo námestie č. 5, Spišská Nová Ves, proti žalovanému I.Á. Y., T.. XX. XX. XXXX, U. H. O.. Y. Č.. XXXX/XX, R., zastúpenému JUDr. Jánom Spišákom, advokátom, Idanská č. 17, Košice, o ochranu osobnosti s prísl., takto

r o z h o d o l :

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 3 320,- eur v lehote do 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd návrh z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

Štát n e m á p r á v o na náhradu konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca podal na tunajšom súde návrh na ochranu osobnosti, v rámci ktorého sa dožadoval náhrady nemajetkovej ujmy v sume 6 640,- eur s odôvodnením, že dňa 9. 12. 2006 v W. na ceste 1/18 žalovaný viedol osobné motorové vozidlo Volkswagen Passat Variant EČ: U. XXX H., pričom pri Menharskej bráne nedal prednosť cez prechod pre chodcov prechádzajúcej chodkyni Y. Q. - matke žalobcu, túto zrazil pravou prednou časťou vozidla. Chodkyňa tak utrpela mnohopočetné poranenia, na následky ktorých dňa 2. 1. 2007 zomrela. Za tento skutok bol žalovaný odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu G. T. D. XT/XXX/XXXX zo dňa 27. 8. 2007 na trest odňatia slobody za trestný čin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s podmienečným odkladom a určením skúšobnej doby v trvaní 4 rokov. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 14. 9. 2007. Týmto konaním žalovaný spôsobil závažný zásah do práva na ochranu života a tiež do práva na rodinný život. Matka žalobcu bola jeho jediným blízkym človekom v meste kde žije, pretože žalobcovi umrel mladší brat C. v roku 1999 a otec U. Q. v roku 2004. Po ich úmrtí zostala matka Y. Q. jediným človekom, s ktorým zdieľal dennodenné starosti i radosti. V dôsledku úmrtia matky žalobca utrpel nenapraviteľnú citovú ujmu, ktorá sa mu prejavila v ťažkých depresívnych stavoch, ale i v ochudobnení o možnosť ďalšieho vzťahu s matkou. Jeho deti tak nespoznajú ani jedného zo starých rodičov zo strany žalobcu. Tento stav mu spôsobil vážne psychické problémy a nemohol si ani dovoliť ostať sa liečiť v nemocnici, pretože nemal žiadneho iného blízkeho človeka, ktorý by sa mu postaral o byt a jeho iné potreby. Liečil sa ambulantne v psychiatrickej ambulancii. Uviedol, že psychické problémy mal aj v minulosti po úmrtí otca a brata, o to viac ostal na mamu fixovaný. Po úmrtí matky ochorel na žalúdočné vredy, ktoré boli psychosomatického charakteru.

Žalovaný sa mu neospravedlnil a neodpovedal mu ani na navrhovanú mimosúdnu dohodu. V čase pred vznikom dopravnej nehody žil žalobca s mamou v spoločnej domácnosti a navzájom veľmi dobre vychádzali, spoločne hospodárili, mali spoločný účet. Mama poberala starobný dôchodok 10 000,- Sk a tiež vdovský dôchodok. Po jej úmrtí zostal bez matkinho dôchodku a jej príjem mu veľmi chýbal. Po úmrtí matky došlo k blokácii účtu a on ostal úplne bez peňazí. Podstatne sa mu tak zhoršila finančná situácia. Je poberateľom invalidného dôchodku vo výške cez 200,- eur. Momentálne nikde nepracuje, pretože vzhľadom na zhoršenie psychického stavu ho zamestnávateľ prestal zamestnávať - neprešiel cez pravidelné psychotesty. O zamestnanie prišiel v júni 2007. Od vtedy nikde nepracuje. So smrťou mamy sa dodnes nevyrovnal - každý deň prechádza cez prechod pre chodcov, na ktorom bola zrazená jeho mama - v dôsledku zranení zomrela a deti žalobcu sa pýtajú na babku. I mama bola odkázaná na jeho pomoc. Navzájom si pomáhali. Po smrti mamy sa oženil v roku 2008. Toho času žijú v byte, v ktorom býval spoločne s mamou, teraz so svojou rodinou. Jeho manželka je na materskej dovolenke a sú odkázaní na pomoc svokrovcov.

Žalovaný s navrhovanou sumou nesúhlasil. Vypovedal, že si je vedomý, že v dôsledku dopravnej nehody došlo k úmrtiu matky žalobcu, vyslovil ľútosť za tento čin a ospravedlnil sa žalobcovi. Uviedol však, že v deň, keď došlo k dopravnej nehode, bol kupovať motorové vozidlo, ktoré po kúpe šoféroval a k dopravnej nehode došlo v dôsledku oslnenia protiidúcimi vozidlami, keďže sa už stmievalo. Poukázal na to, že táto dopravná nehoda sa podpísala aj na jeho zdraví. V krátkej dobe po nehode prekonal infarkt, bol dlho v bezvedomí a jeho problémy so srdcom pretrvávajú doposiaľ. Vypovedal však, že jeho finančná situácia mu nedovoľuje zaplatiť žalobcovi požadovanú sumu. Je nemajetný, poberá dôchodok vo výške okolo 200,- eur na ktorý mu je vedená exekúcia. Žije spolu s manželkou, ktorá je dôchodkyňou s dôchodkom 100,- eur mesačne a spolu bývajú v podnájme u syna, pričom synovi prispievajú na podnájom 150,- eur mesačne. Na lieky si mesačne pripláca 50,- eur. Lieči sa na srdce, prostatu, ráno a večer berie po 8 liekov. Potvrdil, že i pred spôsobenou dopravnou nehodou sa liečil na srdce. Po nehoda sa mu však zdravotný stav zhoršil, neustále musel na dopravnú nehodu myslieť, snívalo sa mu o nehode a následne dostal infarkt. O matke žalobcu sa mu sníva doposiaľ.

Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu G. T. D. XT/XXX/XXXX - trestného rozkazu z č. l. 195 zo dňa 27. 8. 2007 mal súd preukázané, že žalovaný bol uznaný za vinného za to, že dňa 9. 12. 2006 v čase okolo 16,45 hod. v W. na ceste 1/18 viedol osobné motorové vozidlo D. C. D. EČ: U. XXX H., pričom pri Menharskej bráne pri evanjelickom cintoríne v dôsledku oneskorenej reakcie nedal prednosť cez prechod pre chodcov prechádzajúcej chodkyni Y.T. Q., ktorá cez tento prechod prechádzala z pohľadu žalovaného zľava doprava, a túto chodkyňu zrazil pravou prednou časťou vozidla, pričom chodkyňa Y. Q. utrpela mnohopočetné poranenia zahŕňajúce aj tržno mliaždenú ranu mäkkých pokrývok lebečných v spánkovej oblasti vpravo, zlomeninu lebečnej spodiny vpravo a pomliaždenie mozgu s vnútrolebečným krvácaním, na následky ktorých dňa 2. 1. 2007 zomrela, a takto konal v rozpore s § 4 ods. 2 písm. f) zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v zmysle neskorších predpisov, podľa ktorého je vodič povinný dať prednosť chodcom prechádzajúcim cez prechod pre chodcov, pritom ich nesmie ohroziť ani obmedziť, na tento účel je povinný zastaviť vozidlo. Teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a takýto čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a za to mu bol uložený podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona za použitia § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. m) Trestného zákona a § 37 písm. m) Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona, určil tiež skúšobnú dobu v trvaní 4 rokov. Zároveň mu podľa § 61 ods. 1, 2 Trestného zákona za použitia § 38 ods. 2 Trestného zákona uložil trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 5 rokov. S nárokom na náhradu škody odkázal súd poškodeného - žalobcu podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku na občianske súdne konanie.

Súd vypočul i svedkyňu Mgr. D. Y., ktorá je susedou so žalobcom už 36 rokov. Táto svedkyňa vypovedala, že keď sa mame žalobcu stal úraz, túto skutočnosť oznámili najprv jej a ona to ďalej oznámila žalobcovi, ktorý sa vtedy dostal do šoku, bol dezorientovaný. Spoločne šli na miesto nehody i do nemocnice. Žalobca v tom čase veľmi zle reagoval, bol dezorientovaný, matka bola jeho jedinou istotou, preto na žalobcu dohliadala. Jej smrťou žalobca stratil zmysel života a svedkyňa sa bála, aby si žalobca neublížil. Denne ho preto kontrolovala, mala i kľúč od bytu a všetky záležitosti riešili so žalobcom

spoločne. Na jej naliehanie navštívil lekára a bral lieky, pretože jeho reakcie boli zmätené. Dohliadala na žalobcu aj po pohrebe žalobcovej mamy, pretože žalobcu v tom čase začali navštevovať rôzni ľudia, ktorí si robili „zálusk“ na byt žalobcu a snažili sa využiť rozpoloženie žalobcu, ktorý sa v tom čase sám nevedel brániť . Postupne, keď si našiel partnerku, sa jeho situácia začala zlepšovať, oženil sa a vybudoval si rodinu, v ktorej našiel oporu. Vtedy ho zastihlo ďalšie nešťastie, pretože s manželkou očakávali narodenie dvojičiek, jedno dieťa im však zomrelo. Žalobcovi prestala svedkyňa pomáhať, až keď mal vybudované rodinné zázemie, keď už videla, že žalobca má podporu v rodine a žije v harmónii. Dovtedy však bolo všetko pre žalobcu bolo ubíjajúce. Žalobca navštevoval často svedkyňu a strávil u nej aj Vianoce. Táto svedkyňa mu pomáhala s poistkami i s organizovaním karu. Vzťah žalobcu s jeho matkou bol veľmi dobrý, navzájom boli na sebe závislí, žili sami a žalobca nechcel mamu opustiť. Po úmrtí brata a otca v priebehu dvoch rokov to obaja, t. j. žalobca a jeho mama zle znášali. Po nehode spoločne so žalobcom navštevovali jeho mamu a hoci žalobcu upovedomili, že stav jeho mamy je vážny, žalobca si nepripúšťal, že by mu mama mohla umrieť. Po jej smrti zostal veľmi zronený a nevedel, čo má robiť. Žalobcu po úmrtí mamy začali navštevovať ľudia, ktorí chceli zneužiť jeho situáciu a vypovedala, že žalobca sa jej s plačom sťažoval, že ho títo ľudia nútia predať byt, pretože žalobca nemá peniaze na úhradu platieb a vyvíjali na neho nátlak, aby šiel do sveta. Vypovedala, že má vedomosť o dvoch takýchto návštevách. Potom, čo zavolala políciu, tieto návštevy prestali.

Žalobca do spisu doložil dohodu o ukončení pracovného pomeru, výmer o dôchodku a zdokladoval svoj zdravotný stav, tieto skutočnosti však medzi účastníkmi neboli sporné.

Podľa oznámenia MUDr. Y. Y. z č. l. 22 žalobca ambulanciu psychiatra navštívil nasledujúci deň po úraze, t. j. 10. 12. 2006 o 20,31 hod. na urgentnom príjme na psychiatrickom oddelení v W.. Bol vyšetrený pre dekompenzáciu psychického stavu so záverom akútna reakcia na stres (s doporučením hospitalizácie, s ktorou však pacient nesúhlasil). Pre výraznú depresívnu symptomatológiu s plačlivosťou, nesústredenosťou, nespavosťou mu bola na druhý deň pri návšteve ambulancie doporučené liečba, ktorú aj realizoval (antidepresíva, anxiolytiká, hypnotikum). V pravidelných mesačných intervaloch absolvoval kontroly a užíval predpísané lieky pre pretrvávajúce stavy smútku po úmrtí matky až do augusta 2007, kedy sa oženil a nálada sa upravila. Naposledy ambulanciu navštívil 3. 9. 2007. Správa je z 27. 7. 2011.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej OZ) fyzická osoba má právo na zo strany žalovaného občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 15 OZ po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jeho osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jeho rodičom.

Podľa článku 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - ústavný zákon č. 460/1992 nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa článku 19 ods. 1,2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti dobrej povesti a na ochranu mena. Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa článku 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života.

V tejto súvislosti súd podotýka, že zákon poskytuje ochranu predovšetkým životu a zdraviu fyzickej osoby. Nikto nemôže zasiahnuť do telesnej či psychickej integrity fyzickej osoby a každý sa musí zdržať konania, ktorým by mohol ohroziť jej život alebo zdravie.

Občianskoprávna ochrana osobnosti (na rozdiel od administratívnoprávnej a trestnoprávnej ochrany) je založená na objektívnom zodpovednostnom princípe. Z toho vyplýva, že na vznik zodpovednosti sa nevyžaduje subjektívny predpoklad v podobe zavinenia toho, kto neoprávnený zásah do osobnostného práva vykonal. Pokiaľ by však v dôsledku neoprávneného zásahu vznikla škoda, uplatnenie ďalšieho druhu občianskoprávnej zodpovednosti, t.j. zodpovednosti za škodu podľa § 420 a nasl., je viazané na existenciu zavinenia toho, kto do osobnostného práva zasiahol.

Zákon neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, ale len proti takému zásahu, ktorý je neoprávnený a ktorý je spôsobilý privodiť ujmu fyzickej osobe. Zároveň stanovuje len znaky, pri danosti ktorých treba určité konanie považovať za zásah do osobnosti.

Prvým zo znakov uvedených vyššie je objektívna spôsobilosť zásahu vyvolať nemajetkovú ujmu, spočívajúcu buď v porušení, alebo i len ohrození osobnosti fyzickej osoby. O danosti tohto znaku možno hovoriť vždy vtedy, ak zásah do cti alebo dôstojnosti fyzickej osoby je v konkrétnom prípade objektívne so zreteľom na všetky okolnosti prípadu spôsobilý ohroziť uvedené chránené hodnoty ľudskej osobnosti. Pri konštrukcii, ktorá bola zvolená v ustanovení § 11 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka nie je významná subjektívna stránka (t.j. to, ako určitá fyzická osoba zo svojich subjektívnych hľadísk vníma určité konanie a jeho dôsledky). Znak objektívnej spôsobilosti zasiahnuť do chránených osobnostných práv je preto daný vždy vtedy, ak ide o také konanie, ktorého dôsledky by v rovnakej situácii negatívne pôsobili na každú inú fyzickú osobu ako nebezpečenstvo zníženia jej vážnosti u spoluobčanov a tým aj nebezpečenstvo nepriaznivého ovplyvnenia jej uplatnenia v spoločnosti. So zreteľom na to, že právna úprava ochrany osobnosti v právnom poriadku Slovenskej republiky je založená na objektívnom princípe, nevyžaduje sa, aby na strane pôvodcu zásahu existoval úmysel priamy alebo nepriamy, alebo nedbanlivosť či už vedomá alebo nevedomá.

Druhým zo znakov konania zasahujúceho do chránených práv osobnosti fyzickej osoby je neoprávnenosť zásahu. Neoprávneným je zásah, ktorý je v rozpore s právnym poriadkom. Môže k nemu dôjsť ústne, písomne alebo aj inak, vždy však musí byť jeho súčasťou rozpor so zákonom spočívajúci v tom, že ten, kto do chránených práv zasiahol, nemal na to zákonné oprávnenie a že nebol daný žiadny z dôvodov výnimočne vylučujúcich protiprávnosť zásahu.

Tretím znakom právne relevantného zásahu do osobnosti fyzickej osoby je príčinná súvislosť na jednej strane medzi neoprávneným zásahom objektívne spôsobilým negatívne zasiahnuť do niektorej z hodnôt tvoriacich jej fyzickú a morálnu integritu, a na druhej strane medzi vznikom nemajetkovej ujmy spočívajúcej v porušení alebo aspoň ohrození chránených osobnostných práv.

Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je teda jednak to, že došlo k neoprávnenému zásahu a jednak to, že tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených osobnostných právach chránených v § 11 OZ.

Úprava ochrany súkromia, vrátane rodinného súkromia vychádza zo zásady, že do súkromného života osoby sa nesmie neoprávnene zasahovať a nesmie sa jej súkromnému životu spôsobiť žiadna ujma. Funkciou práva na súkromie je totiž zabezpečiť pre fyzickú osobu nerušenosť súkromnej sféry, v ktorej by mohla všestranne rozvíjať svoju osobnosť. Ústava zároveň rodinný život priraďuje k súkromnému životu, pričom toto priradenie treba interpretovať tak, že rodinný život a právo na jeho ochranu sú súčasťou súkromia. Ústava chráni aj súkromie fyzickej osoby v jej rodinných vzťahoch voči iným fyzickým osobám, čo v sebe zahŕňa vzťahy sociálne, kultúrne, ale aj morálne, či materiálne. Zásahy do týchto vzťahov, ktoré sú neoprávnené, možno kvalifikovať ako zásahy do rodinného života - do rodinného

súkromia. V prípade, že i medziľudské väzby tvoriace základ a rámec súkromného života jednotlivca dosahujú určitú intenzitu a vykazujú určité ďalšie charakteristiky, môže takouto deštrukciou vzťahov dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu súkromia ako čiastkového práva na ochranu osobnosti za podmienky, že konanie pôvodcu zásahu je protiprávne, je objektívne spôsobilé do práva na ochranu osobnosti zasiahnuť a existuje príčinná súvislosť medzi protiprávnym zásahom do osobnosti fyzickej osoby objektívne spôsobilým vyvolať nemajetkovú ujmu, spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby a vznikom tejto nemajetkovej ujmy. Treba tiež uviesť, že právnym prostriedkom ochrany proti takémuto zásahu je práve návrh, ktorým sa fyzická osoba domáha podľa ustanovení o ochrane osobnosti primeraného zadosťučinenia, ktoré môže mať i podobu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Z trestného rozkazu Okresného súdu G. T. D. XT XXX/XXXX - 195 zo dňa 27.8.2007, ktorý nadobudol právoplatnosť 14.9.2007 vplýva, že žalovaný svojím protispoločenským konaním spôsobil úmrtie matky žalobcu a medzi jeho konaním a úmrtím matky žalobcu je príčinná súvislosť.

Po takto vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že návrh žalobcu je opodstatnený, nie však v plnom rozsahu.

Súd mal preukázané, že dňa 9. 12. 2006 konaním žalovaného došlo k ublíženiu na zdraví u matky žalobcu, v dôsledku ktorého zomrela a žalovaný bol právoplatne odsúdený za prečin usmrtenia, ktorý spáchal z nedbanlivosti. V čase dopravnej nehody i v čase úmrtia žalobca žili so svojou matkou v spoločnej domácnosti a navzájom si boli životnou oporou po tom, čo prekonali úmrtie brata žalobcu i otca žalobcu. Spoločne hospodárili a po úmrtí matky žalobca postrádal matkin príjem. Je teda nesporné, že konanie žalovaného spôsobilo zásah vybočujúci z rámca daného platnými právnymi predpismi a ide o neoprávnený zásah v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka.

V zmysle § 13 ods. 2 podmienky na vznik tohto práva sú splnené vo všetkých prípadoch neoprávnených zásahov, keď sa nejaví postačujúce zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1.

V danom prípade súd mal preukázané, že úmrtím matky došlo k tak závažnému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu spočívajúcom v obmedzení jeho súkromného a rodinného života, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 nemôže byť na mieste. V odseku 2 citovaného zákonného ustanovenia v jeho prvej vete je použitý pojem „najmä“, čo značí, že predpokladom pre priznanie práva na nemajetkovú ujmu v peniazoch môže byť aj iný ako tam uvedený, t. j. porovnateľný aspekt. Spôsobenie dopravnej nehody žalovaným matke žalobcu, ktorého dôsledkom bola jej smrť, s následným ďalším dôsledkom - zásahom do osobnostnej súkromnej sféry žalobcu je bezpochyby takým z porovnateľným aspektom pre priznanie práva na nemajetkovej ujmy v peniazoch, aký § 13 ods. 2 OZ predpokladá. Následky tohto zásahu do súkromia žalobcu sú nereparovateľné, náhrada nemajetkovej ujmy, ktorá žalobcovi vznikla, môže však, poskytnutá v peniazoch, aspoň prispieť k zmierneniu vzniknutého stavu, čo je napokon aj zmyslom tohto ustanovenia.

Pokiaľ sa týka samotnej výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch tá je súdom určovaná voľnou úvahou, avšak s prihliadnutím na zákonné kritéria závažnosti vzniknutej ujmy a okolnosti za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti došlo. V zmysle § 15 OZ patrí po smrti fyzickej osoby uplatňovať právo na ochranu jej osobnosti manželovi a deťom ak ich niet, jej rodičom, teda je pre toto konanie daná aktívna legitimácia žalobcu. Obsah tohto práva je zhodný s obsahom práva, ktoré patrilo zomrelej osobe.

Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (t.j. materiálnej satisfakcie) je vždy - v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu - existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom

mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba.

Pri posudzovaní jej výšky vychádzal súd zo skutočností, že žalobca bol na svoju matku fixovaný, navzájom so svojou matkou veľmi dobre vychádzali. Po jej úmrtí ostal bez najbližšieho blízkeho príbuzného a dostal sa do zlého psychického rozpoloženia a bol ľahkou možnou obeťou ďalšieho prípadného protispoločenského konania s následnou možnosťou straty bytu žalobcu, k čomu však nedošlo v dôsledku starostlivosti a opatrery jeho susedy svedkyne I.. D. Y..

Žalobca v čase po úmrtí matky bezprostredne bol odkázaný na starostlivosť psychiatra. Následne však žalobca nadviazal vzťah s terajšou manželkou s ktorou si spoločne vybudovali rodinu a došlo k ustáleniu jeho zdravotného stavu.

Konaním žalovaného došlo k porušeniu najzákladnejšieho ľudského práva, a to práva na život matky žalobcu, čo nesporne zasiahlo i život žalobcu. Došlo i porušeniu práva na súkromie a tiež práva na rodinný život. Príbuznými nie sú len manželia, rodičia a deti, ale aj prarodičia a vnúčatá, pretože tieto zväzky môžu zohrávať rozhodujúcu úlohu a väčšiu váhu majú „vertikálne“ rodinné vzťahy (deti, rodičia, starí rodičia) ako „horizontálne“ rodinné vzťahy (súrodenci, netere synovci a pod.) - viď rozhodnutie vo veci Ollson c. Švédsko z 24.3.1988, Annuaire, č. 130.

Súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že žalovaný skutok, pre ktorý bol právoplatne odsúdený, nespáchal úmyselne a žalobcovi sa ospravedlnil a svoje konanie oľutoval. Súd však nemal preukázanú obranu žalovaného v tom smere, že k nehode došlo v dôsledku oslnenia žalovaného protiidúcimi vozidlami.

Súd zároveň zohľadnil aj sociálnu situáciu oboch účastníkov konania a výšku nemajetkovej ujmy prispôsobil danému prípadu tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi polovicu uplatnenej sumy t. j. sumu 3 320,- eur.

V tomto smere súd nezohľadnil obranu žalovaného, že je sám v zlej sociálnej situácii, pretože súd poukázal na to, že návrh n a začatie konania bol doručený súdu 16. 10. 2009, žalovanému dňa 10. 12. 2009. Vzhľadom na charakter tohto spolu žalovaný mohol predpokladať, že nárok žalobcu bude aspoň sčasti úspešný a za toto obdobie si mohol vytvoriť určitú finančnú rezervu a to aj za účinnej pomoci rodiny. Z týchto dôvodov súd určil splatnosť priznanej sumy v lehote do 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vzhľadom na skutočnosť, že súd návrhu žalobcu v plnom rozsahu nevyhovel, v prevyšujúcej časti jeho návrh zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O. s. p. Keďže každý z účastníkov vo veci mal úspech i neúspech v jednej polovici, a preto vyslovil, že každý z účastníkov si svoje trovy znáša sám.

O trovách štátu rozhodol súd podľa § 148 ods. 1 O. s. p. Žalobcovi bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a bol mu ustanovený bezplatný právny zástupca. Z pohľadu súdu sa javí, že i na strane žalovaného sú predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, preto súd vyslovil, že štát nemá právo na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia

cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch

vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:
a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.